

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1928, kl. 2 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion, I: 237, angående åtgärder för en effektivare personalbokföring i riket.

I en inom första kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion nr 237 hava herrar *Sjöblom* och *Bärg* hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa en allsidig utredning rörande åtgärder i syfte att ernå en effektivare personalbokföring i riket. *Motionen.*

Frågan om utredning rörande en effektivare personalbokföring i riket har vid två föregående tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. En i ämnet vid 1925 års riksdag väckt motion inom andra kammaren (II: 197) avstyrktes av andra kammarens fjärde tillfälliga utskott och avslogs av kammaren. Vid 1926 års riksdag väcktes ånyo motion i ärendet inom andra kammaren (II: 332), och dess fjärde tillfälliga utskott hemställde då, att andra kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa en allsidig utredning rörande åtgärder i syfte att ernå en effektivare personalbokföring i riket och i samband därmed av frågan om införande av personliga identitets- eller medborgarböcker. Denna utskottets hemställan blev av andra kammaren bifallen, och första kammaren, som delgavs detta beslut, hänvisade ärendet till sitt andra tillfälliga utskott, som i anledning härav i utlåtande nr 7 anförde följande: *Historik.*

»Utskottet har icke känt sig övertygat därom att trängande skäl för det närvarande påkalla en riksdagens skrivelse om utredning rörande ändrad personalbokföring i riket. Den svenska folkbokföringen, som regleras av kyrkobokförings- och mantalsskrivningsförordningarna, fyller i allmänhet otvivelaktigt, därest dessa förordningar rätt tillämpas, högt ställda krav på tillförlitlighet och ordning. Emellertid framföres mot folkbokföringens effektivitet anmärkningar från huvudsakligast två håll. Dels framhåller pensionsstyrelsen, att med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åvila densamma, missförhållanden i nu omhandlade fråga förefinnas. Det synes emellertid utskottet att, därest från pensionsstyrelsens synpunkter, vilka undandraga sig en mera ingående granskning från utskottets sida, allvarigare brister i folkbokföringen äro tillfinnandes, det lär ankomma på detta ämbetsverk att gå i författning därom att ändringsförslag, som tillgodoser ämbetsverkets krav, underställes Kungl. Maj:ts prövning. Vidare anmärkes från skatteuppbördshåll, att olägen-

heter för skatteuppbörden vållas genom bristande effektivitet i personalbokföringssystemet. Vad ändring i systemet från denna synpunkt beträffar, synes denna nära sammanhänga med de frågor, som för närvarande underkastas granskning av 1924 års uppbördssakkunniga. Efter vad utskottet inhämtat, hava även nämnda sakkunniga upptagit personalbokföringen till undersökning från de synpunkter de hava att beakta. Det synes därför utskottet lämpligt att avvakta resultatet av denna utredning, innan en skrivelse i frågan avlåtes från riksdagens sida. Den utredning, som i motionen ifrågasattes, skulle slutligen i och för sig draga avsevärda kostnader, och därest en fullständig omläggning av nu gällande personalbokföringssystem med anledning av utredningen möjligen skulle komma till stånd, torde denna omläggning i sin tur åsamka stat och kommuner betydande utgifter. Med hänsyn härtill och då utskottet på ovan anförda skäl icke finner anledning för det närvarande föreligga till en skrivelse om utredning i frågan, får utskottet hemställa, att första kammaren icke måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.»

Denna utskottets hemställan blev av första kammaren bifallen.

Utskottet.

De skäl, som utskottet år 1926 anförde för sitt avstyrkande av den då avhandlade motionen med enahanda yrkande som den nu förevarande, äga enligt utskottets förmenande fortfarande giltighet. Särskilt vill utskottet framhålla, att den pågående utredning, som år 1926 ansågs motivera ett avslag på begäran om igångsättande av ny utredning, numera förts fram så långt, att den snart föreligger till allmän granskning. Enligt uppgift i årets riksdagsberättelse (sid. 58) hava nämligen 1924 års uppbördssakkunniga verkställt utredning rörande omläggning av den civila folkbokföringen. Tillika har meddelats, att de sakkunnigas betänkande antages kunna avlämnas under år 1928. Enligt vad utskottet inhämtat, lär de sakkunnigas förslag beträffande folkbokföringens omläggning bliva av ganska genomgripande natur och uppgives kunna åstadkomma ökad effektivitet hos folkbokföringen ej blott med hänsyn till skatteuppbörden utan jämväl å andra områden, där en effektiv folkbokföring är av vikt. Vid sådant förhållande och då det under alla omständigheter icke synes utskottet lämpligt att begära igångsättande av en ny utredning, innan resultaten av den pågående utredningen på samma område blivit offentliggjorda, finner sig utskottet böra hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 februari 1928.

På utskottets vägnar:

GUSTAF W. ROOS.

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar *Roos, Julin, Nilsson, Nils Anton, Sandén, Granström* *), *Dahl, Georg, Nilsson, Alexander, Östergren* *).

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.